

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duka Nachf.
Max. Augenföld & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Wasse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie armonizată pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarife și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 111.

Brașov, Joi 20 Maiu (1 Iunie).

1899.

Frica, un rău sfătuitor.

Nimic nu caracterizează mai mult starea sufletescă a adeptilor șovinismului maghiar, nimic nu dovedește mai mult neliniștea și frica ce-i cuprinde la gândul, că cu toate eforturile și sbuciumările lor nu pot face nici o cucerire între noi cei de „limbă străină“, decât góna ne bună după colorile noastre naționale.

Că acesta gónă a ajuns până în orașul nostru, la marginea estemă sud-estică a Transilvaniei, se explică prin faptul, că ne aflăm la începutul deceniului al patrulea dela inaugurarea sistemului ostil existenței naționalităților nemaghiare din țară. Se mai explică și prin direcțiunea, ce a luat-o spiritul de guvernare intolerant în anii din urmă, trecând peste toate considerațiunile și negând de-a dreptul și pe față dreptul de existență al popoarelor nemaghiare.

Gradul de dezvoltarea apetitului șovinist prin încercările neîntrerupte de maghiarizare cu forța, a mers și înăsprirea măsurilor luate pentru prigonirea colorilor noastre românești.

Putem să distingem în privința acesta mai multe perioade, începând dela 1867 încóce. În perioada întâiu deakist folosința tricolorului nostru român ardelenesc nu întâmpina nici o piedecă. Prigonirea lui s'a început numai sub regimul tiszait inaugurat cu faimósa declarare, că naționalitățile nemaghiare trebuiesc „sdrobite“. De atunci se și datăză măsurile în contra purtării așa di-selor insemne „străine“. Cu toate acestea folosirea colorilor noastre naționale era încă mai mult séu mai puțin tolerată, ba la alegerile dietale, când era vorba de reșirea câte unui candidat guvernamental, stégurile tricolore române erau purtate de inșiși agenții guvernului, ca să pes-cuască cu ele alegătorii români.

Incet încet însă, paralel cu asal-

turele șovinismului și cu rezistența noastră, s'a înăspri și persecuțiunea colorilor noastre naționale, așa că sub guvernarea lui Banffy am intrat într'un period, când gendarmii unguresci făceau vânătoare chiar și după brănele și pantlicile, ce le purtau țeranii și țerancele noastre la ocașiuni sârbătorești, ér acum în era de „lege, drept și dreptate“ i-a fost dat noului căpitan al poliției din Brașov de a introduce un period de persecuțiune a colorilor noastre, turburând — după cum arată casurile descrise în numărul de ér al fôiei noastre — chiar și liniștea mormintelor și infestând pietatea manifestată în jurul morților.

Până acum așa ceva nu s'a mai pomenit nici la noi, nici în alte părți ale țării.

Insăși ordinațiunea ministerială, care opresce folosirea „insemnelor străine“, prescrie oprirea numai când fapta se poate califica ca demonstrațiune în contra integrității teritoriale a statului. Abstrăgând, dér dela întrebarea, decă colorile folosite de noi din vechime, ca semne distinctive ale naționalității noastre, pot fi considerate ca străine ori nu, trebuie să întrebăm: decă o cunună depusă pe un mormânt séu pe cosciugul unui mort, purtând ca podóbă pantlici de colóre roșu-galben-vênătă, poate se involve o demonstrațiune în contra integrității teritoriale a statului ungar?

Decă n'ar fi așa de trist revoltătoare casurile din cestiuone, am trebui să ridem de frica ce a cuprins pe căpitanul orașului Brașov vedând séu audând, că pe mormântul poetului nostru român ardelenesc se află depusă o cunună împodobită cu tricolorul roșu-galben-vênăt. Acesta cunună a stat acolo multă vreme fără ca să-i fi venit în minte cuiva, care a privit-o, că printrênsa s'ar amenința statul ungar. Numai după-ce s'a audît, că poliția a luat de pe

acea cunună pantlicile tricolore, s'a putut da nascere unor astfel de bănueli, decă nu în simul Românilor, de sigur în simul concetățenilor noștri maghiari. Tot acest efect l'a avut și faima răspândită Sâmbătă seara prin oraș, că poliția a „confiscat“ o cunună cu tricolorul român depusă pe cosciugul unui fruntaș român din loc.

Decă în modul acesta noul căpitan al poliției, ca Maghiar, ține a manifesta puterea crescândă a elementului maghiar din orașul nostru, nefiindu-se a întinde córdă șovinismului chiar și asupra mormintelor noastre, el face un rău serviciu nu numai conaționalilor săi de aici, ci Maghiarilor în genere, și nu-l va pute scusa nici presupunerea, că n'ar fi procedat numai de capul lui.

Are dreptate autorul articolului gazetei germane din Lipsca, că frica și neliniștea ce a cuprins pe Maghiari, — vedând, că nemaghiarii sunt prea puternici, fiind-că există încă și nu voesc a-și jertfi individualitatea lor națională — este un rău sfătuitor și că totă munca lor de contopire va rămâne zadarnică, ér pe căile forței nu vor dobândi, decăt pierdere de putere și timp și vecinica discordiă între cetățenii statului.

Ajutor de stat pentru preoțiimea gr. cat. Foile unguresci aduc scirea, că ministrul de culte și instrucțiune publică a chitat deja suma votată în budget ca ajutor de stat, pe baza legii de Congruă, „care compete preoților gr. cat. lipsici“. — „Alkotmány“ dice, că acest ajutor de stat nu e identic cu acele sume de câte 30—50—100 fl., „care li-se dedeau preoților fără nici un sistem și în legătură cu scopuri politice“. Adaugé însă fôia ungurescă:

„In simul preoțiimeii avisate la ajutor a produs un disgust extra-ordinar împrejurarea, că chitanțele lor sunt vidimate de solgăbirêu. Noi încă am discutat la timpul séu acest lucru. Din partea oficișilor se

motivéază acesta dîcându-se, că contra-semnarea solgăbirêului servește numai pentru autenticarea subscrierii respectivului prot și că solgăbirêul nu are drept de-a refusa subscrierea. Acesta este o scusă istétă și servește numai de acoperemnt tendinței, de-a supune încet cu încetul preoțiimea sub inspecțiune și controlul deplin al statului.“

Crisa pactului.

D-l Szell cu ai săi se află de alaltă-eri éráși în Viena. N'avem scire, ca până acum să fi dat față cu ministrii austriaci, el a conferit după sosire numai cu contele Goluchowski; ér alaltăeri după amiazi a fost primit într'o lungă audiență de Maj. Sa. Se dice, că d-l Szell a raportat monarhului despre isprăvile, ce le-a făcut în Budapesta, ér alții cred a sci, că ar fi declarat, că în urma convorbirilor, ce le-a avut cu colegii săi și cu bărbații fruntași ai partidei, nu se poate abate dela atitudinea sa, adecă nu poate să cedeze nimic. După audiență s'a dus éráși la Goluchowski, cu care a conferit din nou. Atâta e tot ce s'a petrecut Lunii în Viena.

Combi-națiunile asupra situațiunei curg plóie. „Wiener Allg. Zeitung“ publică un interviu, ce l'a avut un corespondent al séu cu unul dintre bărbații marcanți ai dreptei parlamentare. Acesta dîse, că crisa actuală se va sfîrși cu o separațiune a băncii, ceea-ce Austria nu va împiedeca. Separațiunea băncii, dîse el, este singura cale ce poate duce la o descurcătura a crisei de față.

Oficiósa „Wiener Abendpost“ publică un comunicat în care susține, că o convocare a „Reichsrath“-ului în actualele împrejurări este imposibilă. Agitațiunea pentru convocarea „Reichsrath“-ului o numesce comunicatul o încercare cu intențiuni rezervate, pentru-ca opera pactului să fiă zădărnicită.

„Neue Freie Presse“ e de părere, că contele Thun va apela la partide, ca să facă posibilă o desbatere a pactului în parlament și prin votul parlamentului să fiă înlăturată formula-Szell. E greu de aflat altă cale — dice organul vienes — căci

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Capra domnului Seguin.

— Din „Scrisori dela móra mea“ de A. Daudet. — Lui P. Gringoire, poet liric, la Paris

Domnul Seguin n'avea nici odată parte de capre. Le perdea pe toate cam așa: într'o bună dimineță rodeau legătura, plecau și suiau muntele din față, unde le sfășiau lupii. Nici mângâierile stăpânului, nici frica de lup, nimic nu le opria. Se pare, că erau doritoare numai de aer liber și de libertate. Bunul domn Seguin, care nu prea pricepea caracterul animalelor sale, era disperat. El dîcea:

— Fără dór și póte, caprelor li-se uresce la mine; n'am să pot ține nici una... Cu toate acestea el nu se descurajă. După ce pierduse șese capre în același fel, cumpără și pe a șaptea; însă de data asta avú grija s'o ia mai tînără, ca să se póta deprinde mai bine acasă. Ah! Gringoire, ce frumósă era capra domnului Seguin! ce frumósă era cu ochii ei dulci, cu barbișorul ei de sub-oficer, cu copitele negre și

lucitoare, cu córnelé ei dungate, cu perii ei lungi și albi, o adevérată saricá! Drăgálașă, ascultătoare, dornică de mângâiere, se lása să fiă mulsă fără nici o opunere, Dómne feresce, n'ar fi dat cu piciorul vasului cu lapte... O minune de căprióră...

D-l Seguin avea înapoia casei o îngrăditură de tufșuri. Acolo își aședă pe noul musafir. O legă de-un par, având grija să lase legătura cât mai lungă, și din când în când venia s'o vadă decă-i merge bine. Capra se simția fôrte bine și páscea iarba cu-atâta plăcere, că d-l Seguin era încântat.

— In fine, își dîcea sêrmanul om, étă o capră căreia nu-o să i-se uréscă la mine! Dér d-l Seguin se înșela, căci caprei i-se ura.

* * *

Intr'o dî, ea-și dîse, privind muntele: — Ce bine trebuie să fiă acolo sus! Ce plăcut e să sai, să te joci printre tufșuri, fără bléstámata asta de frânghie, care-ți ródé gátul! Înțeleg, ca un măgar séu un bou să rumege într'un loc închis, dér caprelor le trebuie libertate.

De-atunci iarba îi părú fără nici un gust. I-se ura grozav. Slăbi. Nu mai dódú lapte în de-ajuns. Mai mare mila își era s'o veđi cum trage de legătura cu fața spre munte, cu nările deschise, făcând așa de trist: me!!... D-l Seguin băgă de sémă tot. Capra lui avea ceva, dér nu scia ce... Intr'o dimineță, după-ce isprăvisé mulsul, capra se întorse și-i dîse în felul ei de-a vorbi:

— Ia ascultă, domnule Seguin, eu slăbesc la d-ta de nu me-i lása pe munte.

— Ah! Dumneđeul meu! — Și ea! strigă el înărmurit, și de-odată lăsând sé-i cadă vasul cu lapte, se aședă pe iarba, lângă ea, dîcându-i:

— Ei cum, Bălaio, vréi să mă părăsesci? Și ea răspunse:

— Da, domnule Seguin.

— N'ai iarba póte?

— Ba am destulă.

— Póte e legătura prea scurtă; s'o mai lungim!

— Nici asta, domnule Seguin.

— Ei, atunci ce-ți trebuie? ce vréi?

— Vrêu se mă duc pe munte.

— Nenorocit'o, dér tu nu sci, că și

lupul e pe munte... Ce vei face când te va întâlni?... — O să-l împung cu córnelé, domnule Seguin.

— Ehei, lupul își bate joc de córnelé tale. Am avut eu capre și mai bine încornurate ca tine! Tu ai cunoscut'o bine pe bêtrâna, care am avut'o acum un an. Era o capră puternică și rea ca un țap. S'a bătut o nópte întrégă cu lupul... apoi, dimineța, lupul a mánecat'o...

— Ce păcat! Sêrmana!... dér totuși, domnule Seguin, lasă mă să mă duc pe munte!

— Dumneđeule!... dîse d-l Seguin; ce să mai mă fac cu caprele mele? étă încă una, pe care o să mi-o mánance lupul. Ei bine, nu... o să te scap fără voia ta, réutációso! și fiind-că mi-e témă, că vei ródé legătura, o să te închid în șură, și-acolo vei rămâné de aci înainte. Și făcú pe cum dîsesse, n'a luat în sémă feréstra, și abia s'a întors, și căprióra a și sbughit'o... Tu riđi, Gringoire? Ei veđi!! Tu ții parte caprelor, și ești contra acestui bun domn Seguin... Să vedem, o să mai riđi? Ascultă numai!

nu există bărbat austriac, care ar încheia fără parlament un pact corăspunător pretenziunilor maghiare. El n'ar pute să conțene la ulterioară aprobare a unui astfel de pact.

Situația este cât se poate mai încurcată. Se crede, că ea nici nu se va limpezi decât pe la sfârșitul acestei săptămâni.

Raportul consistoriului metropolitan, cătră Congresul național-bisericesc.

(Urmare și fine)

Pentru a aprea în mod just motivele, cari recomandă primirea ajutorului de stat și tot-odată și motivele, cari pledază pentru a-ne lipsi de acel ajutor, voină a ajunge ast-fel la o concluziune obiectivă, notăm, că legea nu acordă guvernului titlul de a-se ingera în afacerile interne ale bisericii, nici în chestiunile de administrație la înființarea posturilor de parochii și la afilierea comunelor bisericesci, nici în procesele disciplinare ca afaceri judecătorești; și administrațiunea și jurisdicțiunea bisericii rămân deci intacte și ferite de orice ingerință din partea guvernului statului, — totul ce poate face statul, pentru a paraliza o acțiune lui inconvenientă, este denegarea ajutorului cerut, respective detragerea ajutorului acordat, lăsând pe preoți în statul neajunsurilor în care se află actualmente sau reieptându-i în statul quo ante.

Viitorul va dovedi, dacă temerile sau speranțele de acum, în privința praecei, ce va aplica-o guvernul, sunt întemeiate sau nu.

Câte posturi de parochii sunt avisate la ajutorul statului, cu cari sume, și în general care este trebuința totală a bisericii întregi, nu putem ști, căci eparchiile nu ni-au prezentat datele despre conscrierile venitelor preoțesci.

Scim însă, că după conscrierile cele vechi statul preliminară spre acest scop mai multe sute de mii de florini. Cu toate acestea ori și cât de formidabile se prezintă sumele preliminate, se nu ne facem iluziuni, că preoții noștri se vor împărtași de ajutoare prea grase.

Și măsura îngustă la acordarea ajutorului întregitor, și graduația de 3 și 6 ani, ambele vor concurge, pentru a reduce cuantumul ajutorului la un minim neconsiderabil.

Mai restază să invocăm atențiunea Măritului Congres la dispozițiunile §-lui 21 din lege, cari apriat declară, că ajutoarele asemnate până acum din visteria statului pentru preoții lipsiți se vor sista pentru confesiunile necatolice și se vor folosi spre ajutorarea preoților bisericii catolice.

Când capra ajunse pe munte, a fost o bucurie generală. Nici odată bătrânii brași nu văduseră ceva mai frumos. O primărie pe-o mică regină. Castanii se plecau până la pământ, ca s'o mângâie cu virful ramurilor lor. Intregul munte părea în sârbătoare. Poți să-ți închipui, Gringoire, cât de fericită era capra! Nici legătură, nici par... nimic, care s'o împiedecă de a alerga și de a pasce după gust. Aici știu, că era ierbă, Dômne, înaltă, de-i trecea de corne! Și ce iarbă! Gustoasă, fină, cu mii de miroșuri... Cu totul alt-ceva decât nutrețul din îngrăditura d-lui Séguin... Dér florile!... Campanule mari albastre, digitale roșii cu caliciu lung, o pădure întregă de flori sălbatice, cu sucuri îmbătătoare!... Și ast fel Bălaia, aprópe sătula, se tãvălia și se rostogolia prin adâncitură, în un loc cu foile și castanele cădute. Apoi de-odată se ridică drept în picioare. Hop! Iat'o plecată, cu capul înainte, străbătând tufșurile, când pe-un virf, când în fundul unei adâncituri, sus, jos, în toate părțile... S'ar fi ști, că-s pe munte de ce capre de-ale domnului Séguin. Și nu-i era frică de nimic Bălaiei. Ea trecea c'o singură săritură marile torente, care-o stropiau în trecere cu o

Terminul pentru a opta la ajutorul de stat e de un an de zile calculat dela intrarea în aplicare a legii, espiră deci la finea lunii lui Iulie a. c. cãlind. nou.

Espirat acest termen fără a ne fi folosit de beneficiile legii, ne-am lipsit pentru tot-deuna de ajutorul de stat, cu care numai într'un cas special mai putem reflecta (§. 3 al. 2).

Beneficiile, cari legea le acordă preoților, sunt facultative; fã-care preot poate renunța la ele, refusând a cere ajutorul de stat, și renunțând la cel acordat îndată ce nu are trebuință de acela, sau i-se impun condițiuni neconvenabile la primirea aceluia.

În fine cererile de ajutor sunt a-se subșterne prin intermedierea autorității bisericesci superioare, care va examina raporturile locale și individuale și va cumpăni necesitățile de trai ale petentului, stăruiind a i-se da în punctul atitudinii sale inavățiuile reclamate de interesul bisericii și al statului preoțesc în general.

În cele premise am arătat greutatea, cu care legea apasă asupra dăplinei libertăți de acțiune în cele ale bisericii, și care pledază pentru refuzul ajutorului de stat; am arătat odată motivele, cari pot predispuce a opta pentru ajutorul de stat până când prin întocmirea organice în biserică vom ajunge a asigura preoții parochiale din propriile noastre mijloce o existență amăsurat chiamării ei spirituale și ferite de momelile tendențelor moderne în stat și în societate.

Până atunci însă reflectând la miseria, de care suferă preoțimea noastră; la lipsile vieții tot mai multe și tot mai agere; la condițiunile de existență tot mai grele; presupunerea, că legea se va aplica spre binele bisericii, care e tot-odată și al statului, cu tactul reclamat de-o rațiune de stat prudentă și înțeleptă; considerând anume, că la beneficiile legii devenite oneroase, pe lângă o abnegațiune resolută, de care preoțimea noastră în timpuri de grea cercare tot-deuna a dat proba eminentă, putem renunța în tot momentul: subsemnatul consistor e de buna credință, că în stadiul actual al acestei grave chestiuni prevalează considerațiunile de oportunitate, cari ne recomandă primirea ajutorului de stat.

Ne luăm deci voiă a propune Măritului Congres să admită, ca preoțimea parochială să ceară și să primescă întregirea venitelor său din visteria statului în condițiunile articolului de lege XIV din anul 1898, în cazul, când în conformitate cu §-17 din lege dotațiunea întregă se va pune la dispozițiunea autorității bisericesci superioare spre distribuire fără altă condițiune, decât ca sumele reclamate la întregirea venitelor preoțesc să ajungă la destinarea lor, sau adică la mâinile preoților îndreptățiți la acela.

pulbere umedă și cu spumă. Și-atunci, udă leocră, se întindea pe câte-o stâncă netedă și se usca la soare... Odată, înaintând până la marginea unui platou, cu-o floare de citiz în dinți, ea zări jos, jos de tot, în câmpia, casa d-lui Séguin cu îngrăditura ei.

— Ce mică-i, dișe ea: cum m'a putut ține acolo înăuntru!

Sérmana! Vădându-se așa sus ridicată, ea se credea cel puțin tot așa de mare, ca și lumea... În sfârșit, această di fu una din cele mai frumoase ale caprei d-lui Séguin. Pe la amiazi, alergând încóce și încolo, ea dădu peste-o cetă de cerbi, cari se căsneau să ródă nisce viță sălbatică. Strenghăria noastră în rochiă albă produse impresia plăcută. I-se dădu înediat partea cea mai bună din viță, și toți domnii aștia fură foarte galanți. Se pare chiar — dér asta să rămăie între noi, Gringoire, — că un tiner cerb avu norocul să placă Bălaiei. Cei doi îndrăgostiți se pierdură printre arbori, o oră sau două, și decât vrei să ști ce și au spus, du-te și întrebă isvóarele cele guralive, cari curg pe sub mușchi, fără să le vești.

(Va urma.)

Er pentru a preintem্পina tóte eventualitățile viitorului, Măritul Congres să binevoescă a provedă cu a sa înaltă autoritate concludul nostru din 21 August 1898, Nr. 200, și de acord cu același a îndruma parochiile, să pună la cale pe cum e prevăduț și în dispozițiunile generale privitoare la regularea parochiilor, votate de congresul din a. 1870, o acțiune energetică pentru regularea dotațiunii preoților amăsurat referințelor locale prin sacrificii potente din partea credincioșilor, prin reducerea posturilor de parochii și prin gruparea comunelor mai mici într'o unică parochie, eventual prin alte mijloce create din propriile noastre forțe, cari ne garantază independența bisericii și a organelor ei dela ingerințe străine de misiunea bisericii.

Din ședința plenară a consistoriului metr. ținută în Sibiu, la 6 (18) Maiu 1899.

Ioan Mețianu m. p.,
metropolit.

Leontin Simonescu m. p.,
secret. metr.

Concludul Congresului.

Pentru-ca cetitorii noștri să fiă bine informați despre cuprinsul exact al concludului, ce l'a luat Congresul național bisericesc în afacerea întregirii venitelor preoțesci — fiindcă în cele două ședințe de Duminecă și Lună s'au făcut mai multe propuneri, (una a Consistoriului și alta a comisiei) și două adausuri (a deputaților Cirlea și a deputatului Cosma), — le comunicăm ordinea în care urmază punctele concludului luat de Congres, combinate din propunerile și adausurile primite.

Concludul final al Congresului cuprinde așa-dér:

a) Întréga propunere a comisiei de 9, prezentată în ședința a doua de d-l Dr. I. Mihai și primită cu 10 voturi majoritate de Congres; (Veđi „Gaz. Trans.“ nr. 110).

b) Din următoarele adausuri:
„Concludul Consistoriului metropolitan din 21 Aug. 1898 nr. 200, referitor la regularea dotațiunii clerului din mijloce proprii ale noastre se aprobă“.

„Cu executarea acestui conclud se însărcinează Consistoriul metropolitan, având a raporta despre acesta viitorului Congres“.

c) Din întréga propunere făcută în ședința întâi de deputatul Partenie Cosma pentru cazul, că Congresul va accepta întregirea; (Veđi „Gaz. Trans.“ nr. 109).

Concludul, combinat din tóte părțile lui, îl vom publica încă odată în numărul viitor de Duminecă.

Gonă după colorile roșu-galben-vênēt. Am amintit er sub rubrica acesta despre un cas de pedepsire de o asprime estra-ordinară a unui dintre flacăii noștri din Brașovul vechi în partea poliției din loc pentru purtarea colorilor roșu-galben-vênēt. Acest cas, după cum am fost mai târziu informați, s'a petrecut astfel:

În ziua a patra de Pasoi, când tinerii români din suburbiile Schei și Brașovul vechi jucau, după vechiul lor obicei, înaintea gimnasiului român, un polițist observă la unul dintre tineri, cu numele George Aldea din Brașovul vechi, o mică funtă în pălărie, compusă din trei pantlici în colorii romănesci. Polițistul merse atunci la vâtaful și-l făcu atent, că cutare tiner are la pălărie tricolorul român și că acest lucru nu este iertat. Vâtaful voi atunci să provóce pe tinerul Aldea să-și ia jos tricolorul, dér polițistul i-a diș să-l lase în pace pentru acum, însă a doua di se nu se mai prezenteze cu acele colorii.

Așa ni-s'a relatat, că s'a petrecut lucrul. George Aldea, care spune, că avea funtă tricoloră i-a pus'o în pălărie o fată, s'a prezentat în ziua următoare la joc fără funtă. Cu tóte acestea, după câteva zile Aldea a fost citat la poliția. El a spus lucrul cum s'a întâmplat, și că polițistul nu l'a provocat direct să ia jos funtă. Polițistul însă a susținut, că l'a provocat și că Aldea s'a opus. În urma acesta Aldea, deși a negat, că s'ar fi opus polițistului și a istorisit convorbirea sa cu vâtaful, a fost judecat de poliția și pedepsit cu 5 zile în-

chisóre și 50 fl. amendă, sau la casă că nu poate plăti, cu alte 10 zile închisóre. Aldea asigură, că nimeni nu l'a întrebă la poliția, decât are dovezi pentru afirmările lui. A doua di după pedepsire, Aldea a fost din nou chiamat la poliția, fiind provocat să se declare în grabă, decât e mulțumit cu sentința, ori nu. Flăcăul neorientat, adus în confuzie și tēmă, ca să scape mai de grabă din situațiunea în care se afla, n'a mai anuntat recurs.

Așa ni-s'a descris nouă cazul.

Discursul-program

al ministrului-președinte român G. Gr.
Cantacuzino.

— Fine. —

Primul ministru cere o reformă suflătescă pentru scóia română. „Ne trebuiesc“, dișe, „generații de ómeni întregi, dezvoltate în mod armonios în tóte direcțiunile, echilibrate și sănătoșe și la trup și la minte și la inimă, însuflăite de idealurile tineretii, dér apérate de acele utopii, cari sub cuvânt de porniri generóșe nu cultivă în realitate, decât invidia și deșertăciunea“.

Promite, că va guverna cu blândete și cu dreptate, apoi încheie ast fel:

Cu aceste porniri facem apel la încrederea țerei.

N'am nici o tēmă despre răspunsul ei. Ne aflăm la guvern nu atât prin sforțările noastre, cât prin voința netăgăduită a națiunii care, cum proceza Lassar Catargiu, ne-a tinit la putere.

După apelul, d-lor, pe care l'am făcut alegătorilor, mă adresez acum la conservatori, la toți acei, cari se diș, la toți acei cari se simt conservatori. În interesul ideilor conservatore îi rog să se stringă împrejurul stégului, să intre în organizarea partidului, să ne dea sprijinul lor în opera de întărire, dezvoltare și propășire a partidului conservator.

Aici, sub steagul conservator, este loc pentru toți ómenii de bună voință, aici nu este nici o idee de exclusivism. Colegii, cari mă încunjoră, sunt dovada vie despre ceea ce afirm.

Partidul conservator român, d-lor, se află ađi la pragul veacului al două-decilea, într'o strănuicită situațiune. Prin spiritul lui larg, prin fericita lui recrutare din tóte treptele sociale, prin dovețile de dragoste de patrie pe care le-a dat cu belșug, partidul conservator a reușit nu numai să aibă stima și iubirea părții celei mai numeroșe și mai însemnate a țerei, dér să inspire și o astfel de nemărginită încredere, încót ómenul, cari tótă vieța lor au închinat-o triumfului libertăților și înălțării democrației, nu s'au sfiț, după o luptă comună în contra unui adversar comun, să rămână cu noi, sub steagul conservator, închinând țerei tótă puterea lor de muncă.

Ne aflăm, d-lor, într'un cés de putere și de slavă a partidului, dér și într'un cés de mare răspundere.

De acest cés trebuie să scim să ne folosim, nu pentru noi, dér pentru binele țerei și al partidului.

Conservatorii, cari ar sta încă la îndoielă, ar lua asupra-le o mare răspundere în fața istoriei. Să nu uite vorba croniarului: „Nu sunt vremile sub cărma omului, ci bietul om sub vreme“.

În viața partidelor, ca și în viața făcării dintre noi, ceasurile se succed, dér nu se asemnă și nu în tot-deuna și e permis să fi sigur, că ai să poți să faci mâine ceea ce ar fi trebuit să faci astăzi.

Se poate, ca apelul meu, pe care îl fac în cea mai complectă sinceritate, să implce óre-care jertfe. Dér fără jertfe nimic mare nu se poate întreprinde și jertfa este lucru ușor, decât în veci așintim gândul nostru la ceea ce este mai pre sus de noi toți, căci a fost înainte de noi și va fi și după noi: Scumpă noastră Românie!

Mă adresez acum, d-lor, și la adversarii noștri și le urez să se reculegă, să se alcătuescă într'un mod mai fericit, ca să fiă în stare și să ne slujescă de strajă cât vom sta la guvern, și să ne ia locul cu succes în ziua în care noi ne vom obosi, sau se va obosi țera de noi.

Este și interesul nostru, ca adversarii noștri să se potă reforma. Noi nu rivnim la nici un fel de plăcere bolnăvicioșă de a ne folosi de unanimitați, ori de a pretinde, că țera se poate guverna liber de către un singur partid.

Pe lângă acest apel și pe lângă această urare, mă simt dator, d-lor, să vă fac și o declarațiune.

Noi nu avem deșertăciunea să credem, că vom face o operă perfectă. Ni-

menii nu este destul de mare pentru România. Intotdeauna va fi o deosebire între ceea-ce am voi să facem și ceea-ce vom pute să facem.

Tot ceea-ce dorim noi, d-lor, este să ne îndeplinim datoria, d-er să ni-o îndeplinim pe dintregul, fără nici un gând ascuns, fără nici o preocupare personală, fără nici un alt țel, decât dragostea de țară și credința în înalta ei urzită.

Decă vom reuși să ne facem ast-fel datoria, nu ne va mai trebui nici o altă răsplătă. Omenii cuminti, cari se aruncă în această mare de patimi, care se chiamă viața politică, știu că nu pot să aspire la o mai mare izbândă, decât să-și potă dice cu conștiința adevărat împăcată: Mi-am făcut totă datoria.

Acosta este, d-lor, singura mea ambițiune.

Doresc, ca în ziua în care Dumnezeu nu va mai voi să țin în mâinile mele stégul glorios al partidului, să pot dice fără îndoială: am închinat interesului public toate puterile mele, d-er tôte, și le-am închinat cu inima curată, în scopul unic de a sluji țera, Coróna și partidul conservator.

SCRIRILE DILEI.

— 19 (31) Maiă.

Societatea pentru fond de teatru român, la Seliște. Se scrie din Seliște „Tel. Rom.“: Neputându-se întruni „Societatea pentru fond de teatru român“ la Abrud, președintele acesteia, d-l Iosif Vulcan, s'a adresat inteligenței din Seliște cu o scrisoare, prin care își arată dorința, ca adunarea generală din est-an să se țină la Seliște, decă inteligența română de aici ar dori-o. D-l Dumitru Banciu, primitorul scrisorii, a conchemat ieri, luni, inteligența la o constătuire, și ideia a fost, firesc, cu bucuria primită. S'a constituit îndată și comitetul, care se îngrijescă de arangierea celor de lipsă pentru adunare, și anume președinte: Dumitru Banciu, secretar: Dumitru Mosora. Er membri în comitet: Iordache P. Roșca căpitan, Dumitru Lăpădat, Ioan Chirca, Il. Comșa, Ioan Banciu, D. Vulcu, Const. Herța, Jacob Stefla, Nic. Hențiu, Oprea Borcea, Ioan Țintea, Ioan Popa, Nic. Roman, Iuliu Crișan, Constantin Cristiu și Nicolau Munteanu. Societatea este invitată să-și țină adunarea în zilele de 18, 19 și 20 Iulie st. v. După ce comitetul societății va aproba acest termin, se vor începe pregătirile, ca oșpeții să ducă cele mai plăcute suvenirii din comuna noastră Seliște.

Studentii din România în Budapesta. Foile budapestane aduc scirea, că zilele acestea elevii Academiei superioare de comerț din Bucuresci au făcut o excursiune științifică la Budapesta, sub conducerea profesorilor lor. Au vizitat între altele palatul justiției, museul și academia comercială, er după amezii s'au reîntors la Bucuresci. Despre vre-o primire foile unguresci nu fac amintire. Se vede, că excursioniștii români și-au văduț de trebă și au evitat a mai da șovinismilor unguri ocazia de a-și face reclam patriotic, după cum le e obiceiul. Fôrte bine au făcut.

Fispan al comitatului Odorhei, după o telegramă de-acolo, va fi numit Artur Hollaky, actualul vice-șpan al Hunedorei. Fispanul de ađi al Odorheiului, Haller, se va retrage.

Monete vechi de aur curat. Ni-se scriu din Codlea următoarele: In 27 Maiă st. n. a. c. 6 fete de Român din Codlea, săpând la cucuruz pe costa colinei numită „Munțior“, au găsit 6 bucăți de moneta de aur de o rară frumșeță. Unele monete de o greutate de 10 dc., altele de 5 dc. Emfiigiile s'au emblemele pe tôte sunt la fel. Pe o parte este un cap de femeia bulbucată (ieșit afară de pe suprafața monetei) și pe cefă cu o cunună de lauri, pe cealaltă parte o feciără cu o talia bine reușită și peste mijloc încinsă cu brău, în spate cu 2 aripi. In fața, drept cu brêul, cifra III roman, er în dos, dela cap spre spate, scris cu litere grecesci mărunte ΑΑΣΣΑΗΛΣ, T, tôte legibil și bine conservate. Părintele Comanescu din Codlea chiamă la sine pe una din fetele, care aflase două monete și le avea la sine, și văduț, că monetele

sunt de aur curat și de valôre istorică, spuse fetei, ca să lase la densusul monetele și să-i trimită și celelalte monete; d-er părintii fetelor refuseră a-le presenta, temându-se ca să nu se țină pentru densusul.

Intrebând pe fata, care arătase, cum sunt celelalte, ea spuse, că și celelalte 4 bucăți sunt tot un fel de frumoșe și cu asemenea chipuri, și după aceea făcu arătare la primăria comunală și la oficiul vice-șpanal în Brașov, ca în sensul legilor, din oficiu să dispună cele de lipsă în privința acosta. Monetele prezentate de părintele Comanescu se păstrează la oficiul de cassă comitatensă. Celelalte 4 monede se vor trimite oficios spre păstrare tot acolo, până ce se va finaliza afacerea acosta. Cei ce au văduț aceste monete spun, că după exterior sunt monete romane, d-er e curioșă inscripția cu litere grecesci. Esperții și cei competenți vor constata valôrea, vechimea și originea lor.

Inspețiunea Regelui Carol la regimentul I de genit va fi Vineri. Majestatea Sa va asista la es-rețiile trupelor și va visita poligonul executat pe platoul regimentului. Saveranul va visita galeriile suterane făcute de trupe și va asista la explozia unei mine. M. S. Regele va asista de asemeni la experiențele de telegrafia fără fir, cari vor fi făcute cu ajutorul aparatului Mongin între stațiunea Cotroceni și furtul Domnesci. Tot în acea zi vor ave loc pe poligonul dela Cotroceni și experiențele cu porumbii călători.

Usurparea dreptului de autor. Dilele acestea fôia ungrurescă „Vasut“ din Budapesta a publicat lista funcționarilor inferiori dela căile ferate, cari au fost avansați. Proprietarul unui alt diar ungruresc, ce apare în Mișcolț, a intentat din cauza acosta contra proprietarului diarului „Vasut“ proces pentru usurparea dreptului de autor, deore-ce susține, că lista a fost produsă din diarul s'eu. Tribunalul din Budapesta a dat acum unei comisii însărcinată să judece, decă procurarea și compunerea unei asemenea liste este un product spiritual de sine stătător, ori nu? Comisia va hotări în zilele proxime.

Cunună. D-l Zacharie Frandez din Hodac și d-ra Mădăra Dumbrava din Gurghiu, se vor cununa Duminecă în 11 Iunie n. c. în biserica română gr. cat. din Gurghiu.

Turburări antisemite în Iași. Marti s'a ținut în Iași, scrie „Constit.“, o întrunire antisemită convocată de un grup de studenți. Au luat parte la întrunire un mare număr de locuitori Tătăreșeni și aproape 2000 de țeranii din împrejurimile Iașului. La întrunire s'a vorbit să nu se manifesteze pe stradă; la sfârșitul întrunirii însă s'a împăștiat cuvântul de ordine: Pe stradă! In primul moment se părea totuși, că împăștierea publicului se face în liniște. Tocmai pe la 5 ore, câtă va vreme decă după întrunire, se răspândesc vestea în tot orașul, că se ating casele ovreesci din Tergul Cucului. Până-ce poliția să potă ajunge la fața locului, se devastaseră deja o farmacia și alte două prăvălii din Tergul-Cucului. Turburătorii erau în număr atât de mare, încât poliția nu a putut face nimic. S'a cerut atunci ajutorul gendarmilor și al unei companii de vânători, cari după multă muncă au reușit să împășcoie mulțimea, a cărei agitațiune mergea crescând. In ciocnirile, ce s'au petrecut, au fost răniți o sumă de soldați, peste 25, printre cari și comandantul gendarmilor, căpitanul Vrabie, care se află ore cum într'o stare gravă. Dintre devastatorii sunt răniți cinci-deci de indiviđi, răniți de lovituri de petre și de ciomege. Liniștea a fost restabilită în Iași la ora 8 s'era. Ancheta, ce s'a rânduit imediat, pare a fi constatată, că mișcarea se datorește instigației făcute printre țeranii și locuitorii tătăreșeni. Ancheta se urmază cu activitate și s'au făcut până acum multe arestări.

Procesul lui Dérouléde. Alaltăeri s'a început înaintea curții cu jurați din Paris pertractarea în procesul lui Dérouléde. După cetirea actului de acușățiune, Dérou-

léde fú ascultat. El declară, că a voit să salveze Franția cu ajutorul armatei, și a voit să răstôrne republica parlamentară. El duse mai departe, că și-a cumpănit bine fapta și că a plănuit revoluțiune în contra parlamentarismului. Al doilea acusat Habert recunoscu și el, că a voit să provôce revoluțiã; glorifică pe Dérouléde, pe care-l numi șeful s'eu. Primul acusat fiind din nou ascultat, duse, că n'a voit să strice, d-er să restabilească ordinea. S'a început apoi ascultarea martorilor, între cari generalul Roget, pe care Dérouléde voi să-l ducă cu brigada sa la Elysée. Pertractarea continuă.

Demonstrațiã în Bruxella. La 29 l. c. a fost în capitala belgiană o mare demonstrațiã în contra legii electorale clericale. Mai bine de 20,000 de omeni au traversat stradele strigând: *Piără ultramontani!* Partidele din opozițiã au decis, că decă guvernul nu va retrage proiectul de lege electoral, vor eși din camera.

Concert. Musica orașenescă va concerta mâne, Joi, în grădina Hotelului „Pomul verde“. Inceputul la 8 ore. Intrarea 30 cruceri.

Dare de sémă și mulțamită publică.

Oradea-mare 10 Maiă n. 1899.

Tinerimea română academică din Oradea mare, ca în anii precedenți, așa și în acest an, a arangiat la 23 Februarie un concert împreună cu dans pentru ajutarea tinerimei lipsite de mijlôce. Publicul român, care totdeauna cu drag sprijinesce întreprinderile tinerimei, și în anul acesta și-a dovedit marimimositatea, grăbiud a s-curge cu obolul s'eu pentru scopul numit.

Primescă decă toți acei generoși, cari au binevoit a-ne ajuta, și pre acosta cale cele mai ferbinți mulțamite. In deosebi rugăm mult Onor. Dômne și Dômnișore, cari ni-sau dat sprijinul cel mai mare, luând asupra d-lor sarcina de-a vinde bilete de intrare, a primi profundele nostre mulțumite.

Au dăruit: Excelența Sa Mihail Pavel 10 florini, Ilustritatea Sa Nicolau Popea 5 fl., Magnificențele Lor Iosif Goldiș 5 fl., I. M. Moldovan 5 fl., Teodor Kóváry 5 fl., Artemiu Sarcađi 5 fl.

D-l. Nicolau Zigre adv. Oradea-mare 28 fl.

D-nii: Emanuil Ungurian ad. Timișóra., Dr. Petru Țigle adv. Timișóra., Andrei Horvath paroch, Oradea-mare — câte 10 fl.

D-l. Petru Suci protopop, Oradea mare 8 fl., D-l. Augustin Beleş paroch Simand, 6 fl.

D-nii: Iosif Vulcan direct. „Familiei“, Oradea-mare, Dr. Coriolan Papp adv. Oradea mare, Zeno Mocsonyi mare-proprietar, Bulciu, Dr. Aurel Novac adv. Biserica albă, Eugen Mocsonyi mare proprietar, Capânaș, Mihail Pavel jun. arch. comitatens Sig-thui Marmăției, Alexandra Mocsonyi mare proprietar, Birhis, Victor Illés mare-proprietar Reoze-Cristur, Mihail Dițiu protopop, Petru Mihuțiu protopop, Toma Păcala protopop, Dr. Demetriu Chis adv, toți din Oradea-mare, D-na Gail, Sécueu, D-na Filipan, Năsăud, Florian Hathos cassar, Dees, Dr. Dési Géza adv. Oradea-mare—câte 5 fl.

D-nii: Iosif Roman adv., Iosif Erdély adv., Iosif Papp pose-or, toți din Oradea-mare; Vas liu Papp preot. Topa Superiôră., Iosif Popp notar, Chebeșd., Dr. Florian Duma adv. Oradea m., Dimitriu Albu paroch, Chersig, Aurel Albu, paroch, Chefa, major Popoviciu, Oradea-mare, Ioan Papp protopop, Holod, Vasiliu Păcaș paroch, Er Hatvan, — câte 3 fl.

D-nii: Justin Ardelean red. „Vulturului“, Oradea, Petru Ionaș prof. Budapesta, Antoniu Mocsonyi student, Budapesta, I. Groșorean protopop, Antal-falva, Locot Stupariu, Karistadt, George Șuta preot, Măntiul mic, Dr. Ioan Demian, advocat, Delta, Alexandru Vacărescu, preot. Holod., Dr. He Varis adv. Siget., Sabin Bultea, Covășint., Aug. Tărziiu paroch, Cheralus, Romul Mangra, paroch, Giris, Ioan Gherlan notar, I. Văsarhely, Mihail Buteanu proprietar, Ciomocuz., Gavril Bărdosy preot, Bedeu, Ios. Nestor adv. Oradea., Dr. Gavril Tripon adv. Bistrița., Trăian Păscuțiu stud. mech. Viena, St. Antonescu mare proprietar, Șiria., Gavril Trif, prof. Șeini, Marcu Păscuțiu protopop, Șiria., Vladimir Spătariu adv. Verșeș., — câte 2 fl.

D-nii: Dr. Cornel Bulc secret. episcop., Mih. Vida, preot, I. Budo of. de dare,

(toți din Oradea), Antoniu Fritze paroch, Kardó, G. Pirtea, preot, Lunca, G. Papp arch. consist, G. Pantea comerciant, Oradea., T. Pantea cand. de notar, I. Văsarhely., Aurel Pop sub-procuror r. Oradea; I. Groza ref. consis. consist. Oradea., G. Dudulescu preot, Miersig., Const. Ciuciula, Hoidiu., M. Mărincaș, Hoidiu, — câte 1 fl.

D-l. N. Marhiș preot, Cărand 50 cr.

Victor Creț
controlor.

Cornel Iancu
cassar.
(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Cernăuți, 31 Maiă. (Telegr. part.) Numărul de astăđi al „Patriei“ este confiscat din cauza prim-articulului, care tratéză situația creată prin de-sele și nemotivatele confiscări ale „Patriei“. In ultimele opt zile este acosta a treia confiscare a „Patriei“. Nici un diar din Bucovina nu este atât de sever prigoniț prin censură, ca organul oficial al partidului național român. Pe lângă marea pagubă materială cauzată administrațiunei diarului, mai constituie confiscările și o continuă șicanare a publicului cetitor, care nu primesce la timp fôia predilectă, er când so-sesse este intrerupt textul prin spațiturile albe, locurile pasagelor suprimate. — Astfel cred guvernăntii a puté sugruma avântul național!

Viena, 30 Maiă „N. W. Tagblatt“ anunță, că cestiunea pactului n'a făcut nici un pas înainte și situația nu s'a îmbunătățit nici în cursul zilei de ađi. Amândouă guvernele țin morțiș la punctele lor de vedere și nu se crede, că miniștrii austriaci și ungari vor mai conferi împreună. Monarchul susținându-și mediațiunea, cele două guverne, pe cum se așteptă, vor usura problema Corónei prin aceea, că-și vor da dimisiunea. Constelațiunea este atât de serioșă, încât monarchului i este fôrte greu a decide.

Astăđi Maj. Sa a primit în audiență privată pe contele Goluchowski.

Viena, 30 Maiă. In ședința de ađi a dietei provinciale Schlesinger și soți au înaintat o propunere de urgență, prin care se cere, ca dieta să protesteze în contra presiunii ungare în cestiunea pactului. Dr. Lueger a accentuat, că în contra Maghiarilor trebuie luată lupta cu puteri unite. Raporturile din urmă s'au înrêutățit așa de mult, încât ficine recunosce necesitatea apărării comune, deore-ce cutezața Maghiarilor nu cunoscă margini.

Hađa, 30 Maiă. Secțiã pentru armată și marină a primei comisii a ținut ieri ședință și a continuat consultările. Subcomisiunea aleșă din membrii comisiei a treia a conferit de asemenea ieri și a discutat asupra proiectului Rusiei privitor la arbitrii aleși. Primii 6 articuli au fost primiți cu neînsemnate modificări. Contele Nigra, reprezentantul Italiei, a vorbit pentru proiectul italian, care prevede măsuri în cestiunea arbitrilor aleși. Statele-Unite încă au propus o modificare

Literatură.

„Răboiul pentru neatârare, povestit pe înțelesul tuturor de George Coșbuc“, este o carte nu numai cât se pôte de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, d-er tot-odată și fôrte efitnă, decă nu chiar cea mai efitnă între cărțile românesci apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 283 pagine costă numai 50 cr. (cu posta 55). Abia a eșit de sub tipar și tôte diarele grăbesc a recomanda cu cea mai mare căldură acosta prețioșă și însuflețitoare operă a d-lui Coșbuc. Cu deosebire ar fi de dorit să se răspândescă cât mai mult în straturile poporului, fiind ea în adevăr scrisă „pe înțelesul tuturor“. Pentru a înlesni procurarea, s'au depus și la „Tipografia A. Mureșianu“ câte-va exemplare, de unde doritorii o pot căpeta cu prețul arătat mai sus.

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov se pot procura următoarele scrieri economice:

Agrologia s'eu Agricultura generală de Dr. G. Maior, profesor la școala centrală de agricultură din București. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul, sămănatul, gunoitul etc., etc.). Conține 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc.). E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotehnia s'eu Cultura specială a plantelor, scrisă tot de D-l G. Maior. Această carte se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, b'olele și vindecarea etc. pentru fiă care plantă, precum cerealele (tot felul de bucate, ca grâu, săcară, orz, ovės, orez, mei, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran, hemei, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfece, hrén, curechiu și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoiu, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compozițiuni pentru f'enațe și p'ășuni artificiale etc. Alt capitol tracteză despre cultura f'enațelor, altul irigațiunii, altul despre p'ășuni etc.

Pentru fiă-care econom, aceste două cărți sunt de cea mai mare trebuință, putându-i servi ca cea mai bună călăuză în toți ramii economiei sale. Prețul volumului II este 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.) Pentru România 10 lei, plus porto.

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de **Constantin Dimian**, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului. Prețul 40 cr. trimis francoat.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viier, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeinssen. *Edițiunea a V-a.* Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului.

Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

Grădina de legume. In Tipografia Seminarului arhiepiscopesc din Blășiș a apărut scrierea d-lui profesor **Ioan E. Negrușiu** despre grădina de legume, pe care d-sa a cetit'o ca disertațiune în adunarea din anul trecut al despărțământului blășișian al Asociațiunei. Pentru poporul nostru, după cum am arătat și altă-dată scrierea d-lui prof. Negrușiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât scim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Conține 80 pag. form. 8° și are în text 18 ilustrațiuni, er în partea din urmă o tabelă cu alte ilustrațiuni în număr de vre-o 33. Opul e editat de despărțământul XI (Blășiș) al Asociațiunei și costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Din „**Biblioteca teatrală**“ edată de „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ au apărut până acum următoarele patru broșuri: 1) **S'ore cu pl'oiă**, comediă într'un act de **Iosif Vulcan**, insoțită de un prolog în versuri. Pers'onele din această piesă sunt reprezentate prin 7 dame și 6 bărbați. Scena se petrece la băile dela Mehadia în timpul present. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) — 2) **Idil la ț'oră**, comediă într'un act localisată de **Maria Baulescu**. Pers'onele sunt reprezentate prin 3 dame și 6 bărbați. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) — 3) **Biletul de tramvai**, comediă într'un act de **Gr. Mărunțeanu**. Pers'onele sunt reprezentate prin 2 bărbați și 2 dame. Acțiunea se petrece în București în timpul present. Prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto.) — 4) **Un em buclucaș**, comediă într'un act, localisată de **Maria Baulescu**. Pers'onele sunt reprezentate prin o damă și cinci bărbați. Scena se petrece în apropiere de București. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) T'ote aceste piese se pot procura dela librăria proprietară N. I. Ciureu, cum și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.
Din 30 Maiu 1899.
Renta ung. de aur 4% . . . 119.35
Renta de cor'one ung. 4% . . . 97.—

Impr. c'ail. fer. ung. în aur 4 1/2% . 110.65
Impr. c'ail. fer. ung. în argint 4 1/2% . 101.—
Oblig. c'ail. fer. ung. de ost. I. emis. 120.10
Bonuri rural. ungare 4% 95.20
Bonuri rurale croate-slavone 96.25
Impr. ung. ou premii 160.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 138.—
Renta de argint austr. 100.70
Renta de h'artie austr. 100.25
Renta de aur austr. 120.20
Losuri din 1860. . . . . 139.—
Acții de-ale B'ancei austro-ungară . 915.—
Acții de-ale B'ancei ung. de credit. 333.50
Acții de-ale B'ancei austr. de credit. 357.25
Napoleondori 9.55
M'arci imperiale germane 58.92 1/2
London vista 120.50
Paris vista 47.80
Rente de cor'one austr. 4% 100.40
Note italiene 44.60

Cursul pieței Brașov.
Din 31 Maiu 1899.
Bancnota rom. Cump. 9.48 V'end. 9.51
Argint român. Cump. 9.44 V'end. 9.46

Napoleond'ori. Cump. 9.52 V'end. 9.55
Galbeni Cump. 5.60 V'end. 5.65
Ruble Rusesci Cump. 127.— V'end. 128.—
M'arci germane Cump. 58.50 V'end. —
Lire turcesci Cump. 1071 V'end. —
Seris. fono. Albina 5% 101.— V'end 102.—

— Anunț —
S'amb'ată în 23 Maiu (3 Iunie) 1899 la 10 ore a. m. se va ține în sala de ședințe a Comitetului parochial licitațiă publică pentru d'erea în ar'endă a **holdelor de f'enațe**, cari le are Biserica Sf. Nicolae **ap'rope de Bod**, cum treci drumul de fer dela fabrica de zahar.
Doritorii își pot lua informații mai de ap'rope dela episcopul **Sterie Stinghe** (piața Prundului Nr. 18).
Comitetul parochial al Bisericei Sf. Nicolae.

BERE de PILSEN
din Berăria orășenescă
„PILSNER URQUELL“
pusă în vânzare cu paharul numai
în RESTAURAȚIA FLEISCHER.

Promovéză digestiunea și escită apetitu.

P. T.

Am on'orea a face cunoscut, că **am fondat pe piața noastră o**

Fabrică de muștar

o întreprindere nouă în orașul nostru.

Arangiamentul fabricei în privința mașinăriei este cel mai nou. Garantez pentru escelentul product al fabricei, de-ore-ce întrebunțez la lucrare cel mai bun material brut, și cele mai fine dresuri aromatice.

Prețurile în cor'one.

<p>I-a Cel mai fin mustar de must ardelenesc deschis, cu dresuri de un gust foarte bun:</p> <p>1 sticlă à 200 grame . . . . . 60 fileri 1 „ „ 350 „ . . . . . 1 cor'ona 1 Ko fără sticlă . . . . . 2 „</p>	<p>I-a Cel mai fin mustar de must ardelenesc închis, dulce, fără dresuri:</p> <p>1 sticlă à 200 grame . . . . . 60 fileri 1 „ „ 350 „ . . . . . 1 cor'ona 1 Ko fără sticlă . . . . . 2 „</p>
---	---

— Pentru cumpărători de cantitate mai mare, prețuri curente deosebite. —
— S'ă se țină în loc rece și uscat! —

— S'ă cap'etă numai în prăvălii cu delicatese și coloniale cu prețurile de sus.
 Recomand întreprinderea mea sprijinului prea Onor. public.

Cu deosebită stimă:
Prima fabrică de mustar ardelenescă,
IULIUS HORNUNG
Brașov.

Mai picant și mai fin ca hreanul la c'arnăței și alte afumături.

Specialitate de Ardeal.

S'ă nu lipsescă dela nici o masă

Specialitate de Ardeal.

Promovéză digestiunea și escită apetitu.